

дисциплінарної відповідальності, М.Погорецький і О.Яновська зазначають, що при застосуванні дисциплінарних стягнень за порушення Правил адвокатської етики та/або Професійних етичних (деонтологічних) норм поведінки адвокатів іноземної держави (у випадках, передбачених цими Правилами), що діють у країнах, в яких такі адвокати мають право здійснювати адвокатську діяльність, дисциплінарні органи адвокатури України мають виходити із загальних засад юридичної відповідальності, зокрема застосовувати дисциплінарні стягнення лише за винуваті порушення, оскільки щодо відносин дисциплінарної відповідальності адвокатів діє презумпція невинуватості (Погорецький М. А. Адвокатура України: підручник / Погорецький М. А., Яновська О. Г. – К. : Юрінком Інтер, 2014. – 368 с.).

Аналізуючи положення закону «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» можна зробити висновок, що стадії дисциплінарного провадження, права адвокатів стосовно яких ставиться питання про притягнення до дисциплінарної відповідальності, незалежно від держави, у якій вони набули статус адвоката, мають однакове законодавче врегулювання. Разом з тим, види дисциплінарних стягнень для адвокатів іноземної держави є відмінними від таких стягнень, що застосовуються до адвокатів України. Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», у залежності від вчиненого адвокатом дисциплінарного проступку, передбачено застосування дисциплінарного стягнення у вигляді попередження, зупинення права на заняття адвокатською діяльністю на строк від одного місяця до одного року, позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю з наступним виключенням з Єдиного реєстру адвокатів України.

Про накладення на адвоката іноземної держави дисциплінарного стягнення кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури повідомляє відповідний орган державної влади або орган адвокатського самоврядування іноземної держави, в якій адвокат отримав статус адвоката або набув право на заняття адвокатською діяльністю.

Таким чином, нормами Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» запроваджено порядок допуску до здійснення адвокатської діяльності в Україні адвокатами іноземних держав та врегульовані питання дисциплінарної відповідальності таких адвокатів.

Доцільно також відмітити, що поряд із повноцінним правовим статусом іноземних адвокатів, законодавство України також дозволяє адвокатам України здійснювати свою професійну діяльність за межами території України.

Жмурко М.С.

*студентка 5-го курсу факультету адвокатури
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ВЗАЄМОДІЯ АДВОКАТУРИ І ДЕРЖАВИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Україна є соціальною і правовою державою, тому її один із фундаментальних завдань є забезпечення верховенства права та забезпечення основоположних прав людини. У свою чергу, в системі державних і суспільних механізмів, адвокатура покликана сприяти захисту прав, свобод та інтересів людини даного суспільства і держави. Ми бачимо, що адвокатура є саме тим інститутом, через який держава може реалізувати можливість забезпечення своїм громадянам їхніх прав і свобод. Це відображається у ст. 59 Конституції України: Кожен має право на професійну правничу допомогу. У випадках, передбачених законом, ця допомога надається безоплатно. Кожен є вільним у виборі захисника своїх прав. (Конституція України : прийнята Верховною Радою України 28 черв. 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1996. — № 30. — Ст. 141.)

Варто зазначити, що діяльність адвокатури, з одного боку, має конституційно обумовлений державно-значимий характер, але з іншого цей інститут повинен бути максимально незалежним від держави, щоб ефективно захищати громадян і юридичних осіб від «адміністративного свавілля». Адвокатура – унікальне юридичне явище, єдина організація, яка виконує державну (публічно-правову) функцію і не є при цьому державним органом. Адвокатура, навпаки, зберігає незалежність від держави (Захист прав і свобод громадян засобами адвокатури / А.М. Полякова // Форум права. – 2009. - №1. –С. 429-433).

Нормативне врегулювання незалежних взаємовідносин держави і адвокатури України було закріплено статтею 5 Закону України «Про адвокатуру і адвокатську діяльність», яка наголошує незалежність адвокатури від органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб. Держава створює незалежні умови для діяльності адвокатури й забезпечує дотримання гарантій адвокатської діяльності (Закон України «Про адвокатуру і адвокатську діяльність» // Відомості Верховної Ради. -2013. -№27. –Ст. 282).

Незалежність адвокатури забезпечується державою наступними способами: прямою законодавчою заборонаю втручання в адвокатську діяльність; існування системи гарантій незалежності адвоката, зокрема встановлення спеціальної процедури притягнення адвоката до кримінальної відповідальності, проведення стосовно адвоката оперативно-розшукових заходів чи слідчих дій, застосування заходів забезпечення кримінального провадження, неможливістю витребування відомостей, пов'язаних з наданням правової допомоги за конкретними справами, заборонаю допитувати адвоката про питання, які стали йому відомими у зв'язку з наданням правової допомоги; інститутом адвокатської таємниці; встановлення вимог щодо несумісності з діяльністю адвоката тощо.

Деякі науковці вважають, що на сучасному етапі розвитку громадянського суспільства адвокатури протистоїть держава в особі державного апарату. Але варто зазначити, що дана думка основана на змішанні різних державно-правових понять: держава, уряд, чиновник. Однак поняття держава є дещо ширшим ніж система органів державної влади, що складається з конкретних людей. І варто наголосити, що мета адвокатури і держави єдина – захист прав і основоположних свобод людини, тому і не може бути протистояння. Так, як і держава, адвокатура здійснює свою діяльність на основі Конституції України, відповідно до якої вищою конституційною цінністю оголошенні права і свободи людини, а їх захист – обов'язок держави. Тому відносини адвокатури і держави повинні носити рівноцінний характер і бути спрямованими на партнерський характер.

На нашу думку, на сьогоднішній день держава повинна вийти на новий рівень взаємодії з адвокатурою, аніж надання адвокатури незалежності і співпраця лише у випадках первинної та вторинної безоплатної допомоги. Держава має вдатися до більш активних дій, які б знаходили нові шляхи забезпечення доступності юридичної допомоги, сприяли здійсненню заходів щодо захисту адвокатів від переслідувань, сприяли здійсненню заходів щодо підвищення кваліфікації адвокатів тощо.

Отже, на сучасному етапі існує необхідність у побудованні нової моделі відносин між адвокатурою України і органами державної влади, яка б розширила можливості побудови громадянського суспільства і держави.

Зозуля Г.Г.

*студентка 5-го курсу факультету цивільної та господарської юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ПРИМУСОВЕ ЧЛЕНСТВО В НААУ

У зв'язку з отриманням адвокатами монополії в судах і внесенню змін в Конституцію України, де тепер вказано, що виключно адвокат здійснює представництво іншої особи в суді, а також захист від кримінального обвинувачення, значно відвернута увага від більш нагальних проблем адвокатури.

Так, в Законі України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» є положення, яке, на нашу думку, суперечить положенням Конституції та міжнародним зобов'язанням України. Відповідно до ст. 45 з моменту державної реєстрації Національної асоціації адвокатів України її членами стають всі особи, які мають свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю. Інші особи стають членами Національної асоціації адвокатів України з моменту складення присяги адвоката України. Тобто адвокати не мають права вибору. Кожен з них автоматично стає членом цієї асоціації і кожного року сплачує чималі внески. Наявність в особи свідоцтва про право на зайняття адвокатською діяльністю не є формою волевиявлення щодо вступу до об'єднання громадян – НААУ, тим більше що значна частина адвокатів отримала таке свідоцтво ще до набрання чинності Законом «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» («Щодо